دَ طهارت ، مونځ احکام په شعرونو کښې

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنیف

مولانا احمد علی مردانی

فاضل جامعۃ العلوم الاسلامیۃ علامہ محمد یوسف بنوری ٹاؤن کراچی

Ketabton.com

خورونکے

اسلامی ادبی تولنه

یونیورستی روډ مردان 0312-9818511

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنیف

ابو القاسم احمد علی مردانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

دَ طهارت ، مونځ احکام په شعرونو کښي

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنيف

مولانا احمد علي مرداني

فاضل جامعة العلوم الاسلامية علامه محمد یوسف بنوري ټاؤن کراچي

ناشر

اسلامي ادبي تولنه مردان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمٰن الرحيم

وَصلی اللّٰه تعالیٰ علی النّبی الامّی

حمد باري تعالیٰ

پــه نــامــه مــې ستــا مـولا! نــن ابتـدا کــړه
چــې زمــونــږ دَ پــاره تــا پيـدا دُنيــا کــړه
پــه کښـې نمر سپوږمي پيدا کړل تاهم ستوري
جــوړه تــا ورســره دلتــه کښـې ښُـکـلا کــړه
غــرونــه، ونــې بــوټــی تــا دلتــه پيـدا کــړل
پــه مــارغــانــو تــا حسينــه پـاس فـضـا کـړه
سيــلابــونــه، دريــانــه چــې بهيــږي
هـــمــــه واړه ستــا دَ حــکــم اقتــدا کــړه
هــريــو ستــا نــه مـدد غـواړي لـويــه خدايــه
تيــارۀ ختـمــه هـميشــه تــا پــه رڼــا کــړه
دَ حــکــمــت نــه خــالــی نــۀ دے دا جهــان
کــۀ پيــدا ورلــه دي ورځ هـم دَ فـنــا کــړه
رَبّـه! ستـا پـه هـريو څيـز کښې حکمت پټ دے
ســلســلــه کــۀ شــورو تــا دَ انبيـاء کــړه
نبــوت تــا شــورو کــړي لــه آدمؑ نــه
بـنـده تـا دا سلسلـه پــه مصطفیٰ ﷺ کـړه
ورلــه تــا ورکــړے رَبّــه! حــق کتــاب دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چي تاورته نادان سړيه! شا کړه
په کښي ربَ اصول راکړي ټول دَ ژوند دي
هوښيارانو ورسره مدام وفا کړه
دا بُنياد دَ شريعت دَ دين اسلام دے
نادانو ورسره دلته جفا کړه
ما احمد علي! په دي يقين ساتلے
ورسره مي ختمه پاس دغه وينا کړه

....

زما عقيده

ما ايمان راوړے دے په ربَ غفار
چي تنها دے ټل زما پروردیګار
فريښتو باندي يقين لرم ايمان
عبادت کوي په جمع دَ سبحان
کتابونه چي نازل دي له آسمانه
زۀ ايمان لرم په ټولو له پخوانه
رسولان چي دغه څومره په جهان دي
شامل ټول زما هروختي په ايمان دي
زۀ ايمان لرم په ورځ هم دَ قيامت
دا منمه هر طرف ته حقيقت
هم مالك دَ خير او شر دے يو اللّٰه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هر څه پوره خبر دے يو الله

په تقدير لرم ايمان پوره يقين

عقيده ساتمه دغه بهترين

مخلوقات به پس له مرګه جمع کيږي

له دي ټولو نه کامل ايمان جوړيږي

په الله ايمان لرم زه په دا شان

لکه څنګ چي په نومونو دے بيان

څنګ منلى ما دَ ربّ چي صفات دي

قبول کړي ورسره ما احکامات دي

زۀ په ژبه مدام کوومه دا اقرار

هم په پټه دا منمه هم په جار

مختصر دے ايمان دَ مسلمان

ما احمد على کړۀ ذکر په ښۀ شان

....

تقسيم دَ احکاماتو دَ اسلام

دَ اسلام احکام بيان چي د دُنيا دي

شريعت کښي څۀ روا او ناروا دي

دغه دوه قسمونه دي په شريعت کښي

موجود ټول دي مسلمانه! عبادت کښي

په روا کښي فرائض او واجبات دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره په څنګ سنت مستحبات دي
دا روا کارونه ټول شول څلور
ناروا دي علاوه ددې نه نور
دا کارونه ټولو څلور لري ثواب
پرېښودلو کښې دَ څنو شته عذاب
ناروا کارونه دوه ددين اسلام دي
مکروهاب ورسره په څنګ حرام دي
بل يو قسم شته مباح ددې دُنيا
دَ روا او ناروا نه ټول جُدا
پرېښودل کوُل ئې دواړه برابر دي
عالمان داسې کارونو نه خبر دي

....

فرض

اول فرض ضروري په هر مقام دے
دا لازم په هر بشر په خاص او عام دے
ميلاويږي په کوُلو ئې ثواب
پرېښودلو کښې ئې شته دے ډېر عذاب
دا دليل سره ثابت ښه دَ قوي نه
په دليل سره ثابت وي له قطعي نه
فرضيت نه چې ددغې کړي انکار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخالف شي دَ مولا پروردیګار

بې له عذره چې څوك پرېږدي دا عمل

عذابونه ورله شته په هر محل

بې له عذره چې دا پرېږدي مسلمان

فاسق کیږي ورسره هر یو انسان

مستحق به ورسره شي دَ عذاب

هم محروم به په دُنیا شي له ثواب

په دوه قسمه دغه فرض د دُنیا دي

یو دَ بل نه بېله پوره پوره جدا دي

فرض عین سره یادیږي اول قسم

هر طرف ته ادا کیږي اول قسم

دا لازم په هر بشر وي دَ هر در

په شرطونو چې وي څوك بېۀ برابر

چې له چا دغه پاتې په دُنیا شي

مستحق دَ عذابونو دَ مولا شي

فرض عین په هر بشر فرض تمام وي

هر بشر باندې لازم په خپل مقام وي

مثال دا لري پنځه وخته مونځونه

ورکوي چې په دُنیا څوك زکاتونه

نور هم ډیر شته مثالونه په هر دار

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبروي ځان هميشه دلته هوښيار
کفايه قسم دے دويم دَ شريعت
مسلمان ته دے معلوم ئي حقيقت
کفايه فرض نه وي په هر بشر
هر مؤمن ئي دے له حکم نه خبر
جنازه ددي مثال په هر قدم دے
حکم نه ئي خبردار دغه عالَم دے
دوه قسمونه شول دَ فرض زما وروره !
کتابونه به تفصيل له نور گوره
چي له فرضونه منکر وي نو کافر دے
ورله حکم دغه هرخواته ظاهر دے

....

واجب

فرض پسے واجبات دي مسلمانه !
لازمي دا احکامات دي قدردانه
واجبات هغه کارونه دَ اسلام دي
چي لازم په هر بشر په خاص او عام دي
په ظني دليل ثابت چي په دُنيا وي
دا واجب به هر طرف ته خامخا وي
پريښودو کښي ئي عذاب شته مسلمان له

(c) ketabton.com: The Digital Library

پریښودو کښې ئې عذاب شته هر انسان له
دَ واجب منکر کافر نه دے اسلام کښې
دغه حکم ما لیدلی په احکام کښې
پریښودونکې ئې فاسق په هر قدم دے
دغه حکم ښۀ ښکاره ددې عالَم دے

....

سنت

دریم سنت دے په واجب پسے انسانه!
طریقه دَ پیغمبر ﷺ ده را روانه
هغه کار چې کړے وی زمونږ رسول ﷺ
یا ګفتار چې کړے وی زمونږ رسول ﷺ
ورته وائی دَ رسول اللّٰه ﷺ سنت
یا خاموشه په یو کار شی پاك حضرت
دا عمل دا طریقه ښکاره سنت ده
دا حصه زمونږ د دین دَ شریعت ده
په دوه قسمه کښې تقسیم دغه سنت دے
هغه کار چې نقل شوے له حضرت ﷺ دے
کۀ ئې پریښې وی یو ځلې په دُنیا کښې
دغه غیر مؤکده شو په وینا کښې
مؤکد هغه سنت دَ پیغمبر ﷺ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي واجبو ته نزدي په لر او بر دی
پريښودلو کښي ګناه ئي په جهان ده
حق حصه زمونږ دَ دين دَ حق ايمان ده
مستحق دے هغه کس دَ ملامت
چي څوك پريږدي په دُنيا دغه سنت
هم محروم به وي هغه له شفاعت نه
په محشر کښي دَ حضور ﷺ دَ محبت نه
دا سنت مؤکده په هر قدم دے
ښۀ پوره پوره خبر له دي عالَم دے
پريښودلو کښي چي نۀ لري عذاب
هغه غير مؤکده دے په هر باب
بس ثواب دے ګټه ټوله دَ جهان ده
دا ښکلا ده هم رڼا دَ مسلمان ده
هر سنت کښي دَ محشر ګټه پرته ده
هر بشر له برابر ګټه پرته ده

....

مستحب

په سنت پسے نمبر دَ مستحب دے
شريعت کښي بهتر غوره په طلب دے
چي ثابت ئي فضيلت دے شريعت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان خبر کړه ددې کار له حقیقت نه
پرېښودلو کښې هیڅ نه لري عذاب
مستحب دے چې کول ئې وي ثواب
مستحب باندې راضي مدام اَللّٰه وي
ورسره دَ مصطفیٰ ﷺ شامل رضا وي
ثوابونه ددې کار شته طلبګار له
نعمتونه ددې کار شته طلبګار له
ګناه ګار نه دے چې پرېږدي مستحب
نه دَ ربّ دے دَ خفګان چا له سبب
مستحب لري لوئي شان دا حقیقت
دَ محشر دَ پاره حُسن دے عزت

....

خلاصه

دا ځلور کارونه ټول دي دَ کولو
نهٔ دي نهٔ دي په هیڅ شان دَ پرېښودلو
یو شو فرض بل واجب بل دے سنت
مستحب کار ځلورم دَ شریعت
دَ کولو دا کارونه په جهان دي
رڼاګانې هر بشر له دَ ایمان دي

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرام

منع کړي څه کارونه شریعت دي
ناروا کېږي ټول شامل په حقیقت دي
په حرام سره یادېږي هغه کار
چې خوښ نه وي د مولا پروردیګار
چې ئې منع په دلیل ښکاره قوي وي
لري تاله تلل چې ضروري وي
ځان خبر ساته چې هغه کار حرام دے
چې د زهرو په شان نوم ئې ټول تمام دے
د حرامو نه منکر سړي کافر دے
دغه حکم د اسلام ښکاره ظاهر دے
مستحق د هر عذاب په قدم دے
مبتلا چې په کېږي کوم بني أدم دے
د فاسق په نامه یاد په هر قدم دے
هر طرف ته ورته غم دے هم تورتم دے

....

مکروه تحریمي

هغه کار چې شریعت کېږي نه خوښېږي
په مکروه سره په نوم مدام یادېږي
کۀ مکروه وي تحریمي په کېږي عذاب شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــنــزيهــی کېنــي کـمــيـدل دَ حــق ثــواب شتــه
چـــي ثـــابـــت وي پــــه دليـــل ســـره دَ ظـــن
دَ عـــذاب مستـــحـــق کيـــږی هــغـــــه تـــن
تــحــريــمــی کـــاروـــه هـغـــه دَ دُنيـــا وي
چـــي نـــاخـــوښـــه شـــريـعــت کښـي دَ مـولا وي
تـول مـكـــروهِ تـحــريـمــی دَ ددې عـــالَـم دی
نـــاروا دغـــــه کـــاروـــه دَ تـــورتـــم دی

....

مکروهِ تنزيهی

پـــريښـــودلـــو کښـــي چـــي کـلـــه ئـي ثـواب وي
پـــه کـولُـــو نـــه ســـزا نـــه ئـــي عـــذاب وي
پـــريښـــودل چـــي کـلـــه غـــوره دَيـــو کـــار وي
پـــريښـــودل چـــي کـلـــه غـــوره ديـــو لار وي
دا مـــکـــروهِ تـــنـــزيهـــی دے زمـــا وروره!
مثـــالـــونـــه ورلـــه تـــهٔ خپـلـــه اُوګـــوره

....

دَ اودس طريقه

طـــريـــقـــه دا ســـي بيـــان ده دَ اودس
چـــي دَ مـــونـــځ کـــړي اراده کـلـــه يـــو کَـــس
لـــوښـــی پـــاك کښـــي، اُويـــهٔ پـــاکـي مسلمـانـــه!

اخستل اول پكار دي اے انسانه !

هم پاك والے ضروري دے دَ مكان

چې ګنده ورسره نه شی دا انسان

په طرف دَ قبلې ناسته ده اول

خيال ساتل دي دَ پاكې په هر محل

ښۀ په ښكلې انداز ناسته ده پكار

په مزه مزه اَودس كوی هوښيار

انغښتل دَ خپل لوستونو په اول دي

بسم الله وريسې وروستو بيا وئيل دي

هر عمل دے دا ثابت له شريعت نه

ځان خبر كړه دَ اودس له حقيقت نه

بيا لاسونه متو پورې تول وينځل دي

ښه پوره پوره ورسره تول مږل دي

خلۀ كښې دري ځلې اوبه دي اچول بيا

ورسره دی برابر مسواك كول بيا

كۀ مسواك وی نو مسواك كول بهتر دی

لوئي واړه ئې فضيلت نه ښۀ خبر دی

بيا دی پوزه كنګالول پوره دري ځله

صفا كول په ښۀ انداز ده پوزه خپله

وريسې دَ پوره مخ تالله وينځل دي

په لاسو سره مخ پوره مښل دي
دَیو غوږو نه دَبل غوږ پورې انسانه
حد دَ مخ دے ځان کړه مسلمانه
دَ تندی سره دَ ځني لاندي تول
په وینځولو کښي دی تاله شاملول
بیا لاسونه دی وینځل تر څنګلانو
ځان ساتي خبر له دغي مؤمنانو !
دَ سر مسح ورپسي په شریعت شته
دَ اودس دا طریقه په دي حقیقت شته
ورپسے دَ خپو وینځل په مسلمان دي
په ترتیب ما ذکر کړي په جهان دي
اول ښي اندام وینځل دي په هر مقام دي
دا واضحه تړول حکمونه دَ اسلام دي

....

دَ استنجا بیان

ګندګي سره پلیت چي دا بدن وي
استنجا هله لازم په دغي تن وي
که اُوبه وي نو اُوبه دي استعمال کړي
ګندګي له تن نه ختمه دي هر حال کړي
که وي بولو ته څوك ناست میدان صحرا کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمال دي كړي بيا الوتـه استنجاء كښي
چي پاك والـے كلـه راشي پـه جهـان
استنجاء شـولـه پـوره ددي انسـان

....

دَ استنجا مكروهات

پـه كيـږه هـم پـه كـوئيلـه چي استنجاء كړي
ځان خبـر كړه دي مكروه كړي ناروا كړي
دَ كـاغـذ استعمال منـع دے اسلام كښي
حـكـم دغـه مـاليـدلـي پـه احـكـام كښي
پـه هډوكي بانـدي منـع استنجا ده
فيصلـه دَ شريعت دا پـه دُنيـا ده
استعمال پـه كښي دَ سوتي ناروا دے
چاسره چي استنجا لـه پـه دُنيا دے
استعمال دَ ګـنـدګي كښي كـراهـت شتـه
حكم دغه ښه ښكاره دَ شريعت شتـه
استعمال دَ ښي لاس منع دے هر چالـه
چي څوك لاړشي پـه دُنيا كښي استنجاء لـه
دَ اسلام دَ شريعت دا فيصلـه ده
دَ مكروه اعمـالـو بـره تـذكـره ده

....

دَ اودس څلور فرض

مخ پسے لاسونه مسح بیا دَ سر
دواړه خپې وینځل دی فرض برابر
دغه فرض دَ اودس دی ټول څلور
نیشته نیشته علاوه ددې نه نور
کۀ یو پاتې شو له دې نه ناتمام دے
دا اودس چې دلته کړے خاص او عام دے
ښۀ پوره پوره وینځل دی دَ ټول مخ
ښۀ پوره پوره مښل دی دَ ټول مخ
اول فرض په اودس کښې دغه یاد کړه
مخ پسې دواړه لاسونه خپل وینځل دی
دَ څنګلو سره دا پوره مښل دی
بیا دَ سر مسح پکار ده ټوله ټوله
فرض دا په هر دریار ده ټوله ټوله
څلورمه حصه مسح حق دَ سر ده
فرائضو کښې په شمیر کړے هر بشر ده
دَ ګټو سره دَ خپو وینځل لازم دی
دا په پاکو په اُوبو وینځل لازم دی
دا څلور شول دَ اودس فرض تمام
ځان خبر دې کړی له دې نه خاص او عام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ اودس سنت

په شمیر دیارلس په اودس کښې تول سنت دي
دغه تول مقرر کړې شریعت دي

په اول کښې همیشه دَ تولو نیت وي
چاته یاد چې دَ رسول الله ﷺ سنت وي

بسم الله وئیل سنت دَ پیغمبر ﷺ دي
هوښیارانو ته دَ پته ښهٔ خبر دي

وینځل درې پېرې لاسونه په جهان شته
په سنتو کښې دَ خوږ نبي سلطان ﷺ شته

دَ اودس په سنتونو کښې مسواك دے
علامت دَ نیك عمله سړي پاك دے

خُله وینځل مسنون دي درې ځلې هر چاله
چې راځې درته په مینه هرڅوك خواله

په سنتو کښې دَ ږیرے هم خلال دے
ورسره ئې دَ وجود دَ تن جمال دے

اوبه درې ځلې دَ پوزې هم سنت دي
څو مره ښکلي دا اعمال دَ شریعت دي

تل وینځل دي درې ځلې دَ هر اندام
په سنتو کښې راغلي دا مدام

په سنتو کښې پوره مسح دَ سر ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نقل شوې طریقه دَ پیغمبر ﷺ ده
دغورونو مسح شته دې هر بشر له
حکم دغه دې غریب له هر افسر له
په اودس کښې بل سنت موجود ترتیب دې
نقل شوې دا ترتیب له رب حبیب دې
هم خلال دَ ګوتو تولو دې سنت
دا حصه ده په دُنیا دَ شریعت
مسلسل اودس کول مسنون عمل دې
دغه شمیر ورسره تل په هر محل دې

دَ اودس مستحبات

تول پنځه څیزه اودس کښې مستحب دې
خوښ په هر مقام دُنیا کښې دا دَ رب دې
ښې طرف نه شروکول مدام اودس
مسنون دغه دې عمل دَ هریو کس
دَ څټې مسحه شریعت کښې مستحب ده
مسئله زمونږه دا هم دَ مذهب ده
په اودس کښې مدد نه اخستل بل نه
مستحب دي مدد نه اخستل خپل نه
دا رنګ ناسته په صفا مقام اُوچته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب دغه عمل دے نيك سيرته!

....

دَ اودس مکروهات

په اودس کښې شته مکروه څيزونه ډير

مسلمانه ياد ساته ، نشي دې هير

په ګنده ځائې کښې اودس کول انسان له

دا مکروه عمل راغلے مسلمان له

صفائې کول دَ پوزې په ښې لاس

دا مکروه ګڼې چې څوك لري احساس

بيا خبرې په اودس کښې دَ دُنيا هم

مکروهات و کښې ده شمير دغه وينا هم

هر اودس چې دَ سنتو وي خلاف

مکروه حکم هرطرف ته لري صاف

مکروهات دي دَ اودس دغه څلور

علاوه ددې نه شته په جهان نور

....

نواقض دَ اودس (دَ اودس دَ ماتيدو څيزونه)

چې څه څيز شي له بدن نه رابهر

ورسره اودس ماتيږي دَ بشر

هم ماتيږي په هوا بدبُو اودس

(c) ketabton.com: The Digital Library

خـــامـــخـــا بـــه کــړي اودس داســـي هـــر کـــس
مـــونـــځ کښــي زور ســـره خـــنـــدا دَ هـــريشـــر
مـــاتـــوي اَودس دُنيـــا کښـــي بـــرابـــر
پـــه اُلټـــو اَودس مـــاتيـــږي هـــرطـــرف تـــه
دغـــه حـــکـــم بيـــانيـــږي هـــرطـــرف تـــه
دَ انســـان نـــه چـــي مـــجـــنـــون جـــوړشي دُنيـــا کښـي
اودس مـــات شـــي ورســـره پـــه ابتـــدا کښـــي
ويـــنـــه شـــي چـــي لـــه بـــدنـــه رابهـــر
اَ ودس مـــات شـــي ورســـره دَ هـــر بشـــر
ګـــنـــدګـــي ، زوې بهـــر شـــي چـــي لـــه تـــن نـــه
دي سبـــب دَ اودس مـــاتـــي لـــه بـــدن نـــه
هـــغـــه خـــوب چـــي وي پـــه ملاستـــه يا پـــه ډډه
ورســـره اودس مـــاتيـــږي مـــخـــاطبـــه !
بيهـــوشـــي ســـره مـــاتيـــږي هـــر اودس
نـــاخبـــره چـــي لـــه ځـــان نـــه شـــي يـــو کـــس
تـــول اتـــه شـــول صـــورتـــونـــه دَ جهـــان
اودس دي ســـره مـــاتيـــږي دَ انســـان

دَ غسل طريقه

طـــريـــقـــه دَ غســـل شتـــه پـــه شـــريعـــت کښـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيـــان شـوي دَ نبـــي ﷺ ده پـــه سيـرت کښـي

پــــه وينـــــڅـلـــو دَ خپـــل لاسـو ابتــدا کـــړه

آغـــــاز دي ســـره دَ غســـل پـــه دُنيــــا کـــړه

دَ خپـل تــن نـــه ګـنـدګـي لـــرے کـــړه وروره !

دَ بـــدن نــــه ګـــنـدګـــي لــــرے کــــړه وروره!

استـنـجـــا ورپسـي بيـــا پـــه خـاص او عـام شتـــه

طـــريقــــه داسـي مـوجـود تـولـــه تمـام شتـــه

اَودس اوُکـــــــړه ورپســـــي پـــوره تــــمـــــام

دا مســنـون عـمـل هيـــر نـــۀ کـــړے دَ اسـلام

اوُيــــه واچــوه بـــدن بـــانـــدي بيـــا وروره !

اوُيــــه واچـــوه تـول تـــن بــانـدي بيـــا وروره!

پـــاتـي نشـي چـي اوچ ځـــائي دے پـه بدن کښـي

طـــريـــقـــه دغـــه مـوجـود ده هـــر وطـن کښـــي

اوُيــــه واچـــوه دري ځـــلـــــه پـــه بـــدن خپــل

چـــي اوچ پـــاتـــي درنـــه نشـــي دغـــه تـــن خپـل

دَبـــــدن مـــــړل پـــــه لاســـو دي پـــکـــــار

دا دَ غســـــل طــــريـــقـــــه ده پــــه هـــر دار

هـــم پـــه خلــــه او پــوزه کښـي اوُبـــه اوچـول دي

طــــريــقـــه دَشـــريـعـــت دا نـــقـل کـــوُل دي

دا کــــامـلـــه طـــريـقـــه شـولـــه دَ غســــل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کـــامـلـــه تـذکـره شـولـــه دَ غســل

....

دَ غسل فرائض

درې پــه غسـل کښـې تـول فـرض پـه جهـان دی
ښــه خبـر لـــه دغـې فـرضـو عــاقـلان دی
کـنـګـــالـول دَ خـلـې اول فــرض کــړه یــاد
دې ســره دَغســل کیـــږده خپـل بُـنیــاد
بیــا پــه پوزه کښـې اُوبــه اچـوُل دی فـرض
ښــه انـداز سـره دا ښــه اچـول دی فــرض
تـول بـدن بیــا پــه اُوبـو پـوره لـمـدول دی
هـمیشــه داسـې هـرخـواتــه غُسـل کـول دی
درې دا فـــرض شــول تــمـــام دَ شـــریـعــت
یــاد ســاتــه پــه هــر مـقـام دا هـرسـاعـت

....

دغسل سنت

تـول پــه غسـل کښـې پـنـځـه سنـت بیـان دی
نـــاخبـــره خـــلـــق واړه نـــــادان دی
دَ بـــنـدونــو پــورې لاس دا خپـل ویـنــځـل دی
نـاپـاکـی لـــه خپـل بـنـدن نـه لـرکـوُل دی
هـم دَغسـل نیـت مسـنـون پـه کښـې تـمـام دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه حکم نښهٔ ښکاره د دين اسلام دے
مخکښې غسل نه اَودس کول مسنون دي
رناګانې هر بشر له دَ ژوندون دي
دَ اوبو هم بهيدل په تن سنت دي
عاقلان پوره خبر له شريعت دي
طريقه دَ هر مسنون غسل دَ پاره
فائده واخله دَ احمد تهٔ له اشعاره

....

دَ غسل مکروهات

تول په غسل کښې مکروه دي څلور کاره
ياد کړهٔ، تهٔ کهٔ ئې دَ علم طلبګاره
په بدن چې کېږي نه وي بيا کلام
منع دلته شريعت کښې دے تمام
مخ قبله ته يا قبلې ته شا کول
مکروه دا دي هر بشر له دا کول
هر يو غسل دَ سنت چې وي خلاف
مکروه حکم هلته کښې مدام وي صاف
هم زيات والے دَ اوبو دَ استعمال
مکروه دي، چې څوك ئې نه ساتی نن خيال
دا مکروه اعمال دَ غسل شول تمام

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيال پکار دے چې ساتي ددې عوام

....

دغسل قسمونه

په درې قسمه باندې غسل د انسان دے

مستحب، سنت يا فرض په جهان دے

کله کله په واجب فرض يا دېږي

په انسان چې غسل کله لازمېږي

غسل نوم دے لمدول دَ ټول بدن

بهيدل دی دَ اوبو په دغې تن

ورسره شته مضمضه هم استنشاق

بهترين دغه عمل دے په أفاق

....

بيان دَ فرض او واجب غسل

زنانه باندې چې تيرشي حيض نفاس

فرض غسل په تکميل شي په احساس

چې مني شي په شهوت له تن بهر

غسل دلته واجبېږي په بشر

څنګه غسل چې مذکور په مراتب دے

په دُخول دَ حشفې سره واجب دے

واجبېږي غسل هم په احتلام

یاد ساته درنه هیر نشي دا احکام

چې ګنده شي دَ انسان خوب کښې بدن

ورته ځائې ګنده معلوم نه وي دَ تن

غسل هم ورسره دلته واجبیږي

چې انسان ته ګنده ځائې نه معلومیږي

بشر هغه چې رخصت شي له دُنیا نه

غسل ورکړه ورله دلته کښې انسانه!

دغه غسل ورکول دلته واجب دي

لازم دا مسلمان هر یو طالب دي

....

مسنون غسل

دَ جمعې دَ ورځې غسل دے مسنون

په دُنیا چې تیرُوے دلته ژوندون

دَ وقوفِ عرفات غسل په کار دے

په سنتو کښې دَ سیّد الابرار ﷺ دے

غسل دا رنګ هر یو مونځ له دَ اختر

مسنون دغه دے عمل دَ پیغمبر ﷺ

مسنون غسل دے احرام له مدام

دا عمل دے دلته کښې کوي عوام

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب غسل

پــــس دَ مـــړي لامبــولــو نـــه انســـانـــه!
غســل اُوکـــړه مستـــحـــب امے مسـلـمـــانـــه!
سپـــوږمـــيِ اُونيســـی چـــي تـــنـــدر دَ اَســمـــان
مستـــحــــب ورســـره غســـل دے بيـــان
دَ صـــلـــوةالاستســـقـــاء دَ مـــونـــځ دَ پـــاره
شتـــه دے غســل مستـحـــب عــاقــل هــوښيـــاره
نـــور ددي نـــــه عـــلاوه ډيـــر مــقـــامــــات دي
شـــامـــل هـــغـــه تـول زمـونـــږ پـــه عبـادات دي

....

دَ تيمم بيان

اول فـــرض تيـــمـــم دَ پـــاره نيـــت دے
حـــکـــم دا مـــونـــږ تـــه راکـــړے شـــريـعـــت دے
دوه ضـــربـــونـــه بـــل يـــو حـــکـــم دَ جهـــان دے
امـــر کـــړے مـــونـــږ دا تـــه غـنـــی سبـحـــان دے
دواړه لاســـــــه پـــــــه خـــورو پـــوره وهـــل دی
بيـــا لاســـونـــه تـول پـــه مـخ پـوره مـــږل دی
دويـــــاره وهـــل دی بيـــــا پـــــه خـــورو لاس
چـــي پـــه شـــان لـــکـــه دَ نيـــت لـــری اســـاس
لاس پـــه لاســـو دی راښـــکـــل تـــرځـــنـــګـــونـــانـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــان کــړه پــوهـــه لـــه نيـکـــانو صـــالحـانو
دغــــــــه درې فـــــرض دي تـهـــول دَ تيـــمـــم
ضـــــرورت وخــــت کښـــي دي کـــول دَ تيـــمـــم

دَ تيمم متفرق حکمونه

چـــې شـــی ويـلـــی اويـــا اُوسـوځـــی پـــه اُور
هـغـــــه سپيـــن کــــۀ جهـــان وی يــــا کــــۀ تـــور
تيـــمـــم پـــــه هـغـــي نـــــه کيـــږی انســـانـــه !
نـــور ځيــــزونــــــه لټـــوه اے مســـلـــمـــانـــــه !
پــــــاکـــــــه خــــوره شــــړه دې لــــره پــکـــــار ده
دا تـــحـــفـــــه ډالــــې دَ حــق پــــروردېـــګـــار ده

دَ مونځ طريقه

پـــــه نـــامــــــه دَ پــــاك سبـحـــان مــې ابتـدا ده
چـــې مــحـکـمــــه ،ښــــه صـــادقـــه ئـي وينـــا ده
بيــــانـــــوومــــــه طـــريـــقـــــه دَ مـــونـــځ ګــــزار
دَ الـــلّـــــــه نــــــه دَ مــــدديــــم طـــلـبــګـــــــار
تـــوفيـــق راکــــړے اے مـــولا ! دَ ښـــــه بيـــــان
چـــې راضـــی رانــــه شـــے تــــه پــــه هــر مـکـــان
دا عـــمـــل زمـــــا تـــوښـــه چـــې دَ مـحشـــر شـــی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تول روښانه ورسره زما قبر شي
نا خبر له سبب د هدایت شي
ورسره ورته نصیب هر سعادت شي
راپیداره ورسره هر یو انسان شي
مستحق د نعمتونو په جهان شي
چې د مونځ په اراده اُدرېږې رب ته
توجه دې هر ساعت لرې ادب ته
په اخلاص په توجو به دې اُودرېږې
دې سره د مونځ آغازوې شورو کېږې
مخ قبلې ته به کړې بیا دغه انسان
خیال ساتې به ورسره ددې بیان
کپړې، تن بدن به پاك ددې بشروی
پاك به هم د مونځ د پاره هغه دروی
دا شرطونه دي هر مونځ له ابتدا کښې
عبادت کوه مدام د دین رڼا کښې
مونځ ته اُودیږې چې کله یو انسان
خپل لاسونه به اُوچت کړې د جهان
دا لاسونه تر غوږونو اُوچتول دي
د اسلام په احکاماتو عمل کول دي
ورسره به تکبیر وائې مونځ گزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرضيت نه ددې نه کړي څوك انكار

ابتدا كښې دَ هر مونځ الله اكبر دے

ورسره دَ مونځ آغاز په هريو در دے

دَ سجدې ځائې ته به ګوري دا انسان

مونځ ته اُودرېږي چې كله مسلمان

دَ تكبيرِ تحريمې نه پس ثنا ده

طريقه دَ خوږ نبي دَ مصطفىٰ ﷺ ده

ثنا وائي به په پټه مسلمان

نقل شوے دا بيان دے په جهان

لوستل وروړستو له ثنا نه تسميه دي

بركتونه ورسره په هر حصه دي

تعوذ وريسې وروستو په جهان دے

هر طرف ته راپسې ځكه شيطان دے

تعوذ وئيل راغلي دي سنت

ورسره دي له شيطان نه حفاظت

فاتحه وريسې وروستو دي لوستل

ځان له مونځ كښې دا په پټه دي وئيل

فاتحه مونځ كښې لوستل وروره! واجب دي

لازمي دغه يادول په هر طالب دي

تلاوت دَ فاتحې چې مكمل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سورت د فاتحي چې مکمل شی
وربسې آمین وئیل هر خوا مسنون دي
رنګاني برکتونه د ژوندون دي
په آمین پسې لوستل بیا د سورت دي
څوک خبر چې له مذهب له حقیقت دي
یو حصه دلته کافي ده تلاوت له
اسانتیا دغه راغلې دي اُمت له
درې آیاته دي لوستل واړه تمام
یا آیت یو لوئي لوستل په دې مقام
دغه حکم د اسلام د شریعت دے
متفق په دې خبره ټول اُمت دے
دا واجب په هر بشر په لر او بر دي
هوښیاران له دې خبرې ښه خبر دي
هر کله چې مکمله شي تلاوت
نو بدل به مونځ ګوزار کړي خپل حالت
د قیام نه به رکوع ته شي روان
قیام پاتې به پوره شي د جهان
ورسره به تکبیر وائي دا ساعت
کوم ساعت چې بدلوي بشر حالت
په رکوع کښې د رکوع تسبیح لوستل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښـــه پـــه میـنــــه مـحبــت پـوره وئیـــل دی
درې درې ځـلـې تسبیـحات شتـه پـه رکـوع کښې
ددې ډیـــر زیـــات بــرکـات شتـــه پـــه رکـوع کښـې
تــل رکــوع کښــې دَ رکــوع تسبیـح مسـنـون ده
هـــــریـشـــــر لـــــه عـــطیــــــه ددې ژونــــدون ده
پـــه تسـمیـع سـره دی تـلـل ورلـــه قیـام لـــه
دغـــه حـکـم دے راغـلــے خـاص او عــام لـــه
وربــســې بـــه پـــه تـحـمیـد ژبـــه لـمـده کـړی
دَ مـــولا بـــه ښـــه پـــه میـنــه تـذکـره کـړی
کـــه تسـمیـع ده کـــه تـحـمیـد دواړه سـنـت دی
دا ثــــابـــت پــوره پـــوره لــــه شـــریــعـــت دی
بیـــا سـجـدې تـــه بـــه روان شـــی پـــه دا شــان
لــکـــه ځـــی چــې ځــوك دیـدن لـــه دَ جـانــان
ورســـره بــــه پـــه تـکـبیـــر ژبـــه لـمـده کـړی
ربَ تـــه تیـتـه دَ جـهـــان بـــه هـر حـصـــه کـړی
تیــټ پـــه زمـکــه بـــه مـولا تـــه دا بشـر شـی
تــنـدې ، پــوزه بـــه زمــکـــه بـــرابـــر شـــی
دواړه لاســـه بـــه پـــه زمــکـــه ښـــۀ تـمـام وی
دَ سـجـدې دا طـــریــقــه دَ خــاص او عــام وی
ده سـجـده پـــه مـونـځ کښـې فـرض مـونـځ ګـزار لـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لازمي دي اد کول غريب مالدار له
دغه شان بله سجده شته هر رکعت کښي
دوه سجدي دَيو رکعت شوے شريعت کښي
هر سجدي ته په تکبير سره دي تلل
ځان خبر کړه، هم خبر کړه پوره بل
دي سره به يو رکعت پوره تمام شي
ورپسي دَ بل رکعت شورو قيام شي
دَسجدو مينځ جلسه په هر مقام شته
په سکون سره دا ناسته ښۀ تمام شته
دوه سجدو سره کامله به رکعت شي
دا توښه به په محشر دغه ساعت شي
بيا به اُودريږي قيام ته دويم رکعت ته
په اخلاص سره دَ ژوند دي عبادت ته
اُودريدل دي په تکبير سره قيام ته
دغه حکم دے راغلي خاص او عام ته
دويم رکعت کښي به آغاز له بسم اللّٰه وي
ورپسي دَ فاتحي سورت به بيا وي
بيا آمين به وي سورت به وي رکعت کښي
خوند مزه شته دَمولا په عبادت کښي
په تکبير سره به لاړ شي بيا رکوع ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

زده کـــړه دغـــه طـــريـقـــه لـويـو وروتـــه
پــــه رکــوع کښــي تسبيـــح وائـــى دَ مـولا بـــه
وائـــى دغـــه تسبيـــحـــات اعـــلا ادنـــىٰ بـــه
دري ځـلـــي دغـــه وئيـل پـــه دي مـقـــام دى
چـــي خبـرلـــه خپـل نبـــى ﷺ نـــه لـــه اسلام دى
پــــه تسـمـيـــع ســـره بيـــا وروستــو اُودريـدل دى
ورســـره يـــو ځـــائـــي تـحـمـيـد پـوره وئيـل دى
بيـا سـجـدي تـــه پـه تـكبير بـه مونځ ګـوزار ځـى
اطـــمـيـــنـــان ســـره پـــوره ورتـــه تيـــار ځـــى
پـه سجـده کښـي تسبـحيـات لـوستـل پـه شوق دى
دَ ثـــواب دا کــلـــمـــات لـــوستـــل پـــه شــوق دى
بيـــا جـلسـي تـــه پـــه تـكبيـر سـره ده نـــاستـــه
نـــه روا دلـتـــه ولاړه ، نـــه ده مـــلاستـــه
پـــه تـكبيـــر ســره جلسـي تـــه پـس بيـا تـلـل دى
پـــاك اللّـــه تـــه داتـــنـدي خپـل لـګـوُل دى
ورســـره پـــوزه لـــګـــول دى پـــه ســجـدو کښـــي
بيـا مشـغـول کـړه ځـان ثـنا کښي پـه تسبو کښي
تسبـحـــات پـوره دري ځـلـــي شتـــه اسلام کښـي
شك اُونـــکـــړي دَ احـــمـــدعـــلـــى کــلام کښـــي
بيـــا ده نـــاستـــه ، قـــاعـده ده شــريـعـت کښـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شــــامـلــــــه ده دَ مـونـځ پــــه عبــادت کښې
بيـــا وئيـــل اَلتـــحيـــات دي هـــر بشـــر لـــــه
طـــريـــقـــــه دَ مـــونـــځ راغـــلــي لـــر او بـــر لــــه
دوه رکـعتــــه کـــڼ وي مـونـځ نـو بيــا درود شتـــه
وربـسـي بيـــا دُعـــاګـــانـــي پـــــه وجـــود شتــــه
بيـا سـلام سـره بـــه مـونـځ زمـونـږ تـمـام شي
هــــر بشـــــر لـــــره روا بــــــه بيـــا کـلام شـي
هـــر بشـــر لـــره روا بـــه خـوراك څـکـــاك شي
روا دۀ لـــــــــه تـجـــارت بـــــــه دَ امـــلاك شـي
کـــۀ دَ دوو نـــه زيـــات رکـعتـــه پــه جهـان وي
طـــريــقــــه بـــــه ئـي هـم بـره دغــه شـــان وي
بسم الـلّـــــــه ده فـــاتـــحـــــه او بيـــا آمـيـن دے
هـــر عـــمـــل دَ شــــريــــعـــت غـــوره حسيــن دے
نيشتـــه فـــرضـو کښـي آميـن پسے سـورت
چـــي وي دريـــم يـــا څـلـورم کـلــه رکــعـت
نـــوره بـــره طـــريـــقـــه تـولـــه يــوشــان ده
بـنــــۀ اســــانـــه طـــريــقــــه دَ مـونـځ بيـــان ده

دَ مونځ فرائض

تـول پـنـځـلــس مونځ کښي فرض پـه بشـر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووۀ دننه دي، اته ترینه بهر دي
پتهول دي دَ بدن هر بشر له
فرض دغه په جهان شته لر او بر له
دَ بدن پاك والے فرض دے انسان له
مونځ چې کله کوی دلته مسلمان له
دَ مکان پاك فرض په جهان دے
مونځ ته کله چې ولاړ په دي انسان دے
په خپل وخت کښې اداکول دَ مونځ دی فرض
رکعتونه فرض تېول دَ مونځ دی فرض
دَ کپړو پاك والے فرض په انسان دے
مونځ ته کله چې ولاړیو مسلمان دے
په تکبیرِ تحریمې دَ مونځ آغاز
مونځ کښې فرض دے آغاز په دي انداز
استقبال دَ قبلې فرض دے هر چاله
که دي شك وی لاړشه خپل ملا له
نیت هم فرض دے هر مونځ له شریعت کښې
لازمې دے ضروری هر عبادت کښې
قیام فرض دے په مونځ کښې هر بشر له
روانه دي پرېښودل ئې لر او بر له
دا په عذر سره هرڅوا پاتې کیږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په ناسته حکماً دغه اداکيږي

قرات په مونځ کښي فرض دَ قرآن دے

ښه خبر له دي نه هريو مسلمان دے

رکوع فرض ده سجدي دواړه لازم دي

دا مونځونه ورسره دلته قائم دي

ناسته فرض ده دَ مونځ په اختتام کښي

دا حکمونه ټول موجود دي په اسلام کښي

په قعده أخيري ياده په دنيا ده

ناسته دغه ضروري تل په هر چا ده

په خپل قصد ارادي سره سلام هم

فرضيت کښي دے شمير شوے تل تمام هم

دغه فرض په هر مونځ کښي دَ جهان دي

ما احمدعلى ليکلى دَ مردان دي

....

دَ مونځ واجبات

څلوارلس مونځ کښي واجبات په هر مقام دي

دغه ټول مقرر کړي چي اسلام دي

کړه دَ فرضو دوه رکعته مقرر

چي قراءت په کښي کوي دغه بشر (1)

دا واجب حکم هر خوا دَ شريعت دے

ښهٔ خبر له دي نه دلته دا اُمت دے
فاتحه لوستل واجب دی هر بشر له (2)
دَ تصديق دَ پاره لاړ شه معتبر له
په اول دوو ركعتونو كښي سورت (3)
واجب حكم لری دغه هر ساعت
دَ سجدو په مينځ كښي ناسته په ښهٔ شان (4)
جلسه مونځ كښي ده واجب په هر انسان
په قعده اُولىٰ كښي ناسته په هر در (5)
په مقدار دَ تشهد په لر اوبر
واجب ناسته ده په مونځ كښي هر بشر له
راشه دين له حقيقت له حق خبر له
په اركانو كښي ترتيب په شريعت شته (6)
واجب حكم ورله دلته هر ساعت شته
دَ ركوع نه پس قومه چي اداكيږی (7)
سجده سهو ئي په ترك تل لازميږی
تشهد دواړو قعدو كښي هم واجب دے (8)
ښه خبر له دي نه هرخواته طالب دے
فاتحي پسي واړه دري أياتونه (9)
يا واړه واړه لوستل دی سورتونه
يا وئيل دی وريسي دَ لوئي أيت تل

په واجبو کښي دے شمير په شريعت تل
ضروري دے ورسره هم اطمينان
چي ادا شي په سکون ددين ارکان
يو واجب له واجباتو نه قنوت دے (10)
فاتحي کښي په امام پسے سکوت دے (11)
تکبيرونه دي واجب دَ هر اختر (12)
ياد ساتي دغه دُنيا کښي هر بشر
دَ خپل مونځ نه په سلام سره وتل (13)
واجب دي په حق کلام سره وتل
ماسختن په هر وړوکي لوئي اختر کښي (14)
هم په وترو په رمضان کښي په سحر کښي
دَ جمعي دَ تراوو هم دَ ماښام
تيز آواز سره لوستل دي په امام

ومونځ سنت

تول دي يوويشت سنتونه په قياس (معنیٰ اندازه)
اُوچتول دي دَ غوږونو پوري لاس (1)
دويم تلی چي دَ قبلي په استقبال شی (2)
ګتي ورسره چي پاتي په خپل حال شی (3)
نيغ ساتل دي دَ تکبير په وخت کښي سر (4)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سنت دي دَ حضرت خیر البشر ﷺ

لاس تړل عمل مسنون په هر مقام دے (5)

دا عمل پوره ثابت له دین اسلام دے

په شورو کښي دَ ثنا لوستل سنت دي (6)

دا اعمال دَ پاك نبي ﷺ دَ ټول سيرت دي

تعوذ مسنون عمل اول رکعت کښي (7)

ښه شوق سره لوستل اول رکعت کښي

تسميه په رکعت کښي ده مسنون (8)

رناګاني دا ښکلا ده دَ ژوندون

هم آمين سنت عمل دَ پيغمبر ﷺ دے (9)

پرهيزه سري ښه پوره خبر دے

مَلا او سر دي برابر وي ستا رکوع کښي (10)

مدام ياد ساته هر خواته دا رکوع کښي

په قومه کښي دَ تسميع (11) سره تحميد (12)

دا مسنون اعمال دي ترك لري وعيد

په سجده کښي دي اول پنډي لګول (13)

بيا لاسونه خپل تندي برابرول

ګسه خپه دي خورول په لر او بر

چي جلسه (14) يا قعده (15) کړي يو بشر

اُودرول دي دَ خپي دي داسي په جهان (16)

ټولي ګټي چي قبلي ته کړي انسان
خپل لاسونه په پټول برابرول دي(17)
مسنون هر خواته عمل مدام دا کول دي
دا اعمال دَ شريعت پوره مسنون دي
رڼاګاني هر طرف ته دَ ژوندون دي
تشهد کښي خپله ګُته اوُچتول(18)
بيا په اشهد سره اشاره کول
دا مسنون عمل ثابت له شريعت دے
هر عمل کښي پټ په پټه څه حکمت دے
په قعدهٔ اخيرني کښي هم درود(19)
په سنتو کښي مدام لري وُجود
په درود پسي دُعا شته شريعت کښي(20)
شك ددي خبري نيشته په سنت کښي
ګرځوُل دي په طرف دَ نبي سلام(21)
بيا په ګس طرف به مونځ شي ټول تمام

....

دَ مونځ مستحبات

په مانځه کښي ټول پنځه مستحبات دي
دَ افضل غوره مونځونو دا صفات دي
دَ لستونو نه لاسونه چي بهر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب به خامخا په لر او بر وي
په رکوع او په سجدو کښي دري نه زيات
مستحب وئيل راغلی تسبيحات
حکم دغه منفرد له په جهان دے
امام دي نه استثنیٰ په هر مکان دے
دَ سجدي ځائي ته کتل دی په قيام کښي
دا آداب دَ مونځ ګوزار دی په اسلام کښي
خپلو خپو ته په رکوع کښي تل ګوری
په رکوع کښي خپلو خپو ته کړی نظر
چي له دين او له اسلام وی ښه خبر
مستحب دغه عمل دے هر بشر له
دا راغلي په اسلام کښي لر او بر له
په جولي باندي نظر به کړی جلسه کښي
هم نظر به په جولي ساتی قعدي کښي
په اُوږو باندي نظر وی په سلام کښي
هر يو امر دَ اسلام دے خپل مقام کښي
مستحب دی اسويلو کښي خله بندول
هر عمل په اطمينان سره دی کول
په ښي لاس باندي خله بنده کړه قيام کښي
نور دَ ګس لاس حکم شته په هر مقام کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ مونځ مکروهات

هغه کار چې شريعت کښي نۀ خوښيږي
په نامه به دَ مکروه هغه يادېږي
مونځ کښي سدل دے مکروه هر يو بشر له
دغه حکم دے غريب له هر افسر له
چي ځادر دي زوړند کړي وي په سر
دغه سدل دے له سدل شه خبر
لويي مونځ کښي دَ کپړو سره مکروه دي
څنګ چي لويي دَ ويښتو سره مکروه دي
دَ کپړو راغندول منع دي مونځ کښي
يا کپړو له خوروُل منع دي مونځ کښي
مونځ مکروه دے چي کپړے دَ حقارت وي
تك ورسره هر محل ته په نفرت وي
دغه حکم لري خلۀ کښي څه نيول
ورسره په دي جهان کښي مونځ کوُل
بيا لوستل چي څۀ وي خلۀ کښي دَ قران
مونځ ګزار له روا نه دے په هيڅ شان
مونځ کول دي په سستی سره سرتور
مکروهاتو کښي شامل دے په هر کور
چي حاجت لري دَ بول کله انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونځ مکروه دے دا ساعت په دي جهان
کانړي دا رنګ لر کوُل دَ مونځ ګزار
لاندي زمکه باندي لاس وهل بار بار
مکروهاتو کښي شامل په هر قدم دے
نه خبر له دي هريو محترم دے
خپلو ګوتو نه تکونه دي ويستل
يا لاسونه دَيو بل سر مږل
دغه مونځ کښي لويي کول دَ هر بشر دي
مکروهاتو کښي شامل دا په هر در دي
اخوا ديخوا مخ قبلي نه اړول
مونځ ګزار له دي مکروه دغه کوُل
ناسته منع ده دَ سپي په رنګ ، انسان له
مکروهاتو کښي شامل ده مسلمان له
دَ پټکي په تاؤ سجده کښي کراهت دے
لوئي کمي دي جهان دَ عبادت دے
خوروُل هم دَ لاسونو په دا شان
چي په زمکه شي څنګلي دَ انسان
دا سجدو کښي هر بشر له مکروه دي
دا غريب له هر افسر له مکروه دي
دَ سنتو خلاف مونځ کښي کوُل کار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکروه دغه دے عمل دَ مونځ ګوزار
ختمول دَ مونځ ګوزار خپله سستي
چې پیدا په غزیدلو کړي چستي
دا مکروه عمل هم شته په هر قدم
ورسره شي رحمتونه هر خوا کم
هم شمیره دَ آیاتونو ده مکروه
هم شمیره دَ نور ځیزونو ده مکروه
بندول هم په ځادر کښې خپل لاسونه
مکروهاتو کښې راځي دغه ځیزونه
په کپړو دَ ساه لرونکي ځیز تصویر
مونځ مکروه دے ورسره په هر تحریر
چې خالي وي مخکښې صف له ابتدا
نو مکروه دي اُودریدل وروستو جدا
ښے یا ګس یا مخامخ لاندې تصویر
مونځ مکروه دے ورسره په هر تحریر
اودریدل هم دَ امام بره اُوچت
دا عمل لری په مونځ کښې کراهت
اُوچت والے چې دَ یو لاس په مقدار وي
مکروه مونځ به هله دا دَ مونځ ګوزار وي
اُودریدل تول په محراب کښې دَ امام

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکروهاتو کښې شامل دے دا تمام
که څه لږ وي رابهر امام محراب نه
دَ مکروه حکم به لاړ شي دغې باب نه
پټول لري دَ سترګو کړاهت
مسلمان چې کړي دَ مونځ دا عبادت
اسویلي هم راوستل په خپل اختیار
مکروهاتو شامل دے په هر دار
جُنبته ناسته هم مکروه په دې جهان ده
مونځ کښې ناسته چې کله دَ مسلمان ده
دَ سلام جواب ورکول په اشاره هم
مکروهاتو کښې بهر ده نظاره هم
دغه تول دي مکروهات په مقام
نور ددې نه علاوه هم شته احکام

نواقص دَ مونځ (دَ مونځ ماتونکی څیزونه)

مونځ دَ پاره ماتونکے هر کلام دے
یا سلام کول، جواب یا دَ سلام دے
مونځ کښې مخکښې مقتدی چې له امام شي
مونځ به مات دَ سجدې او دَ قیام شي
دَ بالغ سړي په زوره چې خندا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونځ ماتیږی چې له غم ډکه ژړا وی

هم دَ مونځ دے ماتونکے هغه سوال

له مخلوق چې دَ غوښتو لری مثال

اُف یا آه ویستل له درد یا دَ څۀ غمه

مونځ ماتیږی ورسره اے محترمه

غلطی لویه په قرآن کښې دَ بشر

مونځ ماتیږی ورسره په لر او بر

دې قرآن ته په کتلو دَ انسان

مونځ ماتیږی ، چې ئې لولی مسلمان

مونځ چې څنګ په هر کلام سره ماتیږی

په ګنده ځائې کښې قیام سره ماتیږی

دَ قبلې چې کله ختم استقبال شی

مونځ به مات دَ مونځ ګوازه دغه حال شی

شرط په کښې دے چې بې عذره دا عمل وی

هله حکم ورسره به دغه تل وی

دا انسان چې کله مونځ کښې بې پردې شی

مونځ به مات ددې بشر په هر حصې شی

هم وئیل سبحان الله په څه خبر

مونځ ماتیږی ورسره دَ هر بشر

په ترجیع ماتیږی مونځ دَ مونځ ګوزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاد ساته ټول دَ احمد علی اشعار
صورتونه شته دے نور هم په جهان
بس کافی دے اختصار له دا بیان

دَ پنځه وخته مونځونو بیان

ټول پنځه وخته مونځونه په انسان دی
فرض کړی په معراج کښې پاك سبحان دی
دَ سحر، ماسپخین، مونځ دَ مازیګر
خاماخا به دا کوی هر یو بشر
دَ ماښام، ورسره مونځ دَ ماسخوتن
دا دی فرض د دُنیا په هر یو تن
چې آزاد وی مسلمان وی او دانا وی
بالغ شوے ورسره هم په دُنیا وی
هیڅ څه عذر ورته نه وی دَ جهان
هیڅ څه عذر نه لری دغه انسان
فرض دے په دې شرطونو سره مونځ
ربَ تړلې خپل وختونو سره مونځ
په سحر کښې دی سنت دوه رکعتونه
ورسره آباد ساتې مدام کورونه
دوه دی فرض ورپسې دَ شریعت بیا

خامخا دغه کول دي هر ساعت بيا
بي له عذره درنه پاتي نه شي وروره!
پابندي کړه د وختونو وخت ته ګوره
ماسپخين کښي دي اول سنت څلور
هر بشر دي کړي ادا دغه په کور
څلور فرض ورپسي د شريعت دي
دا ډالي د پاك الله رب العزت دي
ورپسي دوه دي سنت د پيغمبر ﷺ
دوه شته نفل ورپسي هم معتبر
په اول د مازيګر کښي هم سنت شته
درته پته کۀ پاك نبي سيرت ﷺ شته
دوه ، څلور هم نقل شوي په سيرت دي
نقل شوي په سيرت کښي له حضرت دي
که څلور کوے يا دوه په کښي اختيار دے
شريعت کښي دا عمل د نيغي لار دے
ورته غير مؤکده وائي جهان
هر طرف ته په دُنيا کښي عالمان
څلور فرض ورپسي د مازيګر دي
زرګران له زرو قدر نه خبر دي
فرض دري رکعته مونځ کښي د ماښام دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نقل شوے شریعت کښې دا تمام دي
دوه سنت وړېسې وروستو دَ حضور ﷺ دي
نوافل له دي نه وروستو وروستو نور دي
دوه یا شپږ رکعته نفل دلته کښې دي
دَ محشر دَ پاره تل په کښې مزې دي
ماسخوتن کښې دي اول سنت څلور
دغه غیر مؤکده دي په هر لور
څلور فرض وړېسې دَ ربِ اکبر دي
بیا سنت وړېسې دوه دَ پیغمبر ﷺ دي
نفل دوه دي وړېسے په لراو بر
غواړي دلته نفل کول کۀ یو بشر
بیا دَ وِترو درې رکعته په جهان دي
دا واجب په هر مؤمن او مسلمان دي
دوه نفلونه وړېسې شته په دُنیا کښې
کۀ زیات والے دَ جهان غواړې رښا کښې
په جمعه کښې دي اول سنت څلور
تالیدلے په کولو به وي وړور
دوه رکعته فرض مونځ دے په جمعه کښې
دا لازم په هر بشر دے ښاریه کښې
بیا سنت څلور رکعته وړېسې دي

دَ محشر دا رڼاګانې دي مزې دی
دوه رکعته وړپسې شته دے هم نور
اداکیږی ښه په شوق دا په هر لور
وړپسې شته هر طرف ته دوه نفلونه
ښه په شوق سره پکار دي تول مونځونه

....

دَ سنت مؤکده ، غیر مؤکده مونځونو بیان

نوم به تاوی اوریدلے دَ سنت
رڼاګانې دي دَ دین دَ شریعت
دا سنت دي په دوه قسمه د جهان
مؤکد ، غیر مؤکد شته دَ جانان ﷺ
دوه سنت مؤکده دَ هر سحر دی
ماسپخین کښې شپږ راغلی په هر در دی
سنتونه دوه رکعته دَ ماښام دی
ماسخوتن کښې دوه موجود په هر مقام دی
تراویح هم تجهد سنت اعمال دی
رڼاګانې هر بشر لره هر حال دی

....

تمت بحمد الله تعالیٰ وبتوفیقه ....ربنا تقبل منا انك انت السمیع العلیم وتب علینا

انك انت التواب الرحیم وصلی الله تعالیٰ علیٰ خیر خلقه محمد واٰله واصحابه

اجمعین ومن تبعهم باحسان الیٰ یوم الدین . آمین

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library